

СЕКЦІЯ 5. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

Бигич Ю. В.

викладач кафедри методики мов та літератури

*Інститут післядипломної педагогічної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ

Складовими професіоналізму в будь-якій професії є компетентність і озброєність системою умінь. Але у педагогічній діяльності для професіоналізму замало лише цих компонентів. Необхідні певні особистісні якості вчителя, уміле та доцільне використання сучасних педагогічних технологій.

А. Макаренко вважав, що професіоналізм – це знання особливостей педагогічного процесу, уміння його побудувати й привести до дії [3, с. 162].

Учитель також має бути різnobічно ерудованою людиною. Окрім глибоких знань із свого предмета, він повинен володіти ґрунтовними знаннями з питань політики, філософії, права, мистецтва, літератури, сучасних досягнень науки і техніки. Важливим є також використання, розвиток і вдосконалення педагогічних технологій, оскільки однією із суттєвих характеристик педагогічного процесу є саме його технологізація.

Педагогічна технологія (грец. *techne* – майстерність і *logos* – слово, вчення) – сукупність психолого-педагогічних настанов, які визначають спеціальний підхід і композицію форм, методів, способів, прийомів, засобів (схем, креслень, діаграм, карт) у навчально-виховному процесі.

Педагогічна технологія повинна задовольняти такі методологічні вимоги:

концептуальність, системність, керованість, ефективність, відтворюваність.

Кожна педагогічна технологія може бути ефективною за умови психологічної обґрунтованості та практичної спрямованості. Результат педагогічної технології залежить від рівня майстерності педагога, його професійної компетентності.

Однією зі складових професійної компетентності учителя є його сформовані компетенції у галузі інформаційно-комунікаційних

технологій. Це обумовлено нинішніми змінами в системі вітчизняної освіти, викликаними, зокрема, і розвитком комунікаційних технологій.

Інформаційно-комунікаційну компетентність розуміємо, як підтверджену здатність особистості застосовувати на практиці інформаційно-комунікаційні технології для задоволення власних потреб і розв'язування суспільно-значимих, зокрема, професійних, задач у певній предметній галузі або виді діяльності [4].

Ми розуміємо ІКТ-компетентність як здатність вчителя-предметника орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати ІКТ-технології відповідно до освітніх потреб та вимог сучасного високотехнологічного суспільства. ІКТ-компетентність вчителя-предметника – це також здатність використовувати ІКТ у своїй професійній діяльності.

За Дж. Веллінгтоном, інформаційні технології – це системи, створені для виробництва, передачі, відбору, трансформації (обробки) і використання інформації у вигляді звуку, тексту, графічного зображення і цифрової інформації.

Узагалі *IKT* можна визначити як сукупність різноманітних технологічних інструментів і ресурсів, які використовуються для забезпечення процесу комунікації та створення, поширення, збереження і управління інформацією.

Під технологічними інструментами та засобами мають на увазі комп’ютери, мережу Інтернет, радіо- та телепередачі, а також телефонний зв’язок.

Комп’ютерні технології відкривають нові можливості для творчого розвитку вчителів, дозволяють звільнитися від одноманітності традиційного навчання, розробити нові ідеї та вирішити більш цікаві і складні проблеми.

Загальновідомо, що комп’ютер є потужним засобом підвищення ефективності навчання. Він значно розширив можливості подачі навчальної інформації за допомогою кольору, графіки, звуку, цифрової відеотехніки. Як наслідок, значно зросла мотивація вчителів до навчальної діяльності. Робота з комп’ютером підвищує інтерес до оволодіння знаннями, до представлення навчальних завдань за ступенем їхньої складності. Комп’ютер також дозволяє позбутися однієї з основних причин негативного ставлення до навчання – відсутність успіху. Працюючи за комп’ютером, учитель має можливість довести до кінця вирішення завдання і побачити результат своєї діяльності.

Спираючись на комп’ютерні технології, педагоги розширяють можливості навчального процесу за допомогою використання мультимедійних презентацій у навчальному процесі.

Поняття «мультимедіа» об’єднує різноманітні інформаційні об’єкти – такі як текст, графіка, відео, анімація та звук, які можуть

використовуватися вчителями при проектуванні власних розробок. При цьому ними застосовуються інструментальні засоби розробки навчальних мультимедіа-матеріалів для формування гіперпосилань між фрагментами змістовних частин, забезпечення інтерактивності та створення багатошарових модульних структур, які включають цифрові фотографії, скановані зображення, фрагменти фільмів і текстів.

Презентація, як комп’ютерний документ, являє собою послідовність слайдів, що змінюють один одного – тобто електронних сторінок. Демонстрація такого документу може відбуватися або на екрані монітору комп’ютера, або на великому екрані за допомогою спеціальних пристрій – мультимедійного проектора, плазменого екрана, мультимедійного плато, телевізора, тощо. Глядачі бачать чергування зображень, на кожному з яких можуть бути текст, фотографії, малюнки, діаграми, графіки, відеофрагменти. Усе це може супроводжуватися звуковим оформленням – музикою чи голосовим коментарем диктора.

Таким чином у процесі створення презентації можна навчитися:

- читати з метою вибіркового отримання інформації;
- точно записувати необхідну інформацію;
- оформлювати короткі повідомлення;
- точно і стисло викладати думку;
- формулювати своє ставлення до прочитаного;
- оформлювати пункти плану;
- користуватися довідковою літературою.

У свою чергу використання мультимедійної презентації, приміром на курсах в ППО, допомагає:

- змінити форму навчання з авторитарної на комунікативну, із залученням інтерактивних, комунікативно-спрямованих методів;
- підтримувати ефективну мотивацію та зв’язок із реальним життям для набуття практичних умінь;
- скерувати діяльність учителів в атмосферу піднесеності, легкості та співробітництва [1, с. 24];
- викликати інтерес до отримання інформаційних повідомлень та відтворення власних (так звана інформаційна прогалина – невід’ємна складова інтерактивного обміну інформацією);

У практичній діяльності інформаційно-комунікативні технології використовуються на різних етапах підготовки та проведення занять. Вибір конкретного засобу залежить від таких факторів:

- технічного забезпечення навчально-виховного процесу в конкретному закладі освіти;
- рівня підготовки викладача і слухачів щодо використання ІКТ;
- стабільності роботи програми, надійності збереження результатів діяльності учасників педагогічної взаємодії;

- забезпечення програмними засобами із дотриманням ліцензійних угод відповідно до чинного законодавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баханов К. Що таке технологія навчання? / К. Баханов // Шлях освіти. – 1999. – № 3. – С. 24.
2. Богомолов С. М., Богомолов М. М., Гуріна Т. М. Мультимедійний програмний педагогічний засіб – навчальне середовище «10000 Words» для вивчення англійської мови / С. М. Богомолов, М. М. Богомолов, Т. М. Гуріна Т. М. // Англійська мова і література. – 2005. – № 22-23 (104-105) серпень. – С. 31-34.
3. Макаренко А. С. Твори в 7-ми Т. / А. С. Макаренко – К.: Рад.шк., 1953-55., Т. 5. – С. 162.
4. Спірін, О. М. Інформаційно-комунікаційні та інформатичні компетентності як компоненти системи професійно-спеціалізованих компетентностей вчителя інформатики/ О. М. Спірін// Інформаційні технології і засоби навчання. – 2009. – № 5 (13). – <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>
5. Wellington J. J. Children, Computers and the Curriculum: An Introduction to Information Technology and Education, L., 1985.

Бондаревич І. М.

доцент кафедри філософії

Літвінов Д. Д.

студент групи Е-113 електротехнічного факультету

*Запорізький національний технічний університет
м. Запоріжжя, Україна*

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУ ДИСЦИПЛІНИ: ДОСВІД СУМІСНОЇ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТІВ

Проблема вдосконалення змісту освіти сьогодні відчувається бальною точкою реформи освітньої галузі України. Певний кластер труднощів, пов'язаних з її розв'язанням, обумовлений багаторівневістю української системи освіти, доволі ємним загальноосвітнім компонентом кожного рівня, зміст якого добирався у минулому столітті. Сьогодні модернізація і взаємоузгодження необхідні і між змістами кожного освітнього рівня і всередині кожного з них. Логічно починати з останнього.